

POWIATOWY
URZĄD PRACY
W PIEKARACH ŚLĄSKICH

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE M. PIEKARY ŚLĄSKIE W I-PÓŁROCZU 2014R.

Piekary Śląskie, październik 2014r.

Spis treści

I. Wstęp	3
II. Analiza bezrobocia według zawodów	4
II.1 Bezrobotni zarejestrowani w końcu okresu sprawozdawczego według zawodów	4
II.2 Bezrobotni zarejestrowani w I-półroczu 2014r. według zawodów	7
III. Analiza ofert pracy.....	13
III.1 Oferty pracy według zawodów.....	13
III.2 Oferty pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności	15
IV. Analiza zawodów nadwyżkowych i deficytowych	17
IV.1 Zawody deficytowe i nadwyżkowe	17
IV.2 Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych/grupy zawodów	19
V. Podsumowanie	24

I. Wstęp

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 9 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z 20 kwietnia 2004 roku (Dz. U. z 2013r., poz. 674, z późn. zm.) opracowanie badań, analiz i sprawozdań rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, jest jednym z zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

„*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych*” przeprowadzony jest zgodnie z „*Zaleceniami metodycznymi do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych*” Departamentu Rynku Pracy. Podstawowymi źródłami informacji do opracowania raportu są zgromadzone dane statystyczne w Powiatowym Urzędzie Pracy, wynikające z porównania ofert pracy z zawodami wyuczonymi lub wykonywanymi przez osoby zarejestrowane (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności oraz zakresu jej stosowania - Dz. U. Nr 82, poz. 537) oraz ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności PKD. Źródłem informacji do opracowania raportu są dane zawarte w załącznikach:

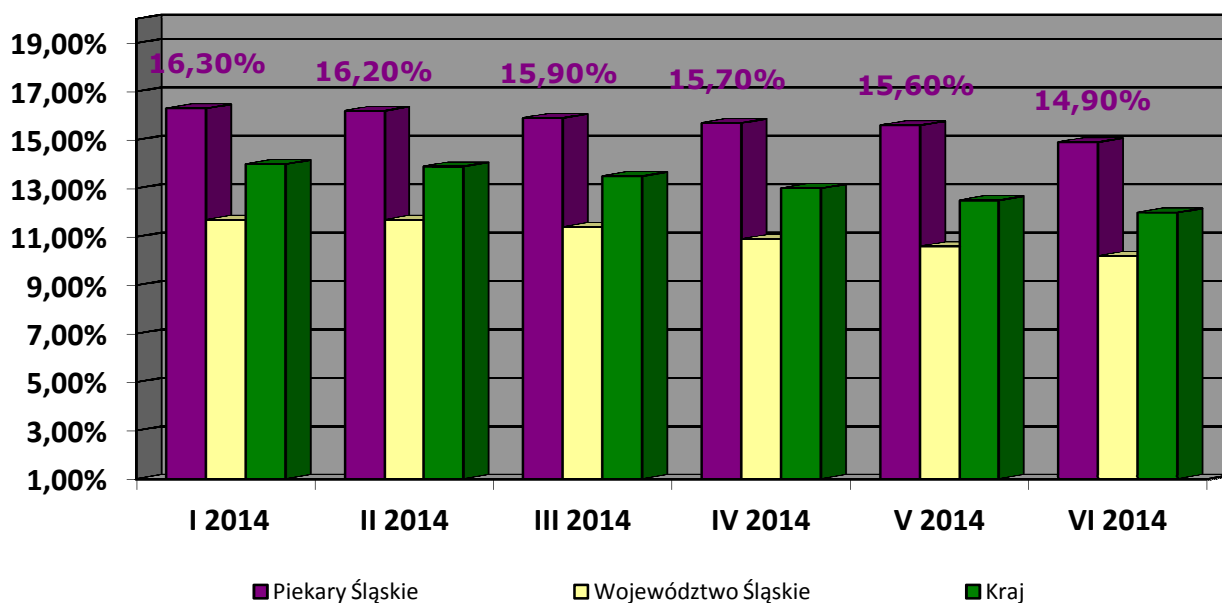
- 1 Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 - „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności za I-półrocze 2014 roku”,
- 2 Załącznik 2 do sprawozdania MPiPS-01 - „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej. Stan za I-półrocze 2014 roku”.

II. Analiza bezrobocia według zawodów

II. 1. Bezrobotni zarejestrowani w końcu okresu sprawozdawczego według zawodów

Według stanu na dzień 30.06.2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Piekarach Śląskich zarejestrowanych było **2718** osób bezrobotnych (**1499** kobiet). Stopa bezrobocia wyniosła 14,9%, w porównaniu do stopy bezrobocia na koniec I półrocza 2013r. (16,1%) oznacza to spadek o 1,2%.

Wykres 1. Stopa bezrobocia w I-półroczu 2014 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Piekary Śląskie.

Spośród wszystkich osób bezrobotnych zarejestrowanych w końcu okresu sprawozdawczego 2283 osób (84%) posiadało zawód wyuczony, natomiast 435 osób (16%) nie posiadało zawodu.

Tabela 1. Wykaz osób bezrobotnych zarejestrowanych w końcu okresu sprawozdawczego według najliczniej reprezentowanych zawodów (w tabeli pominięto zawody w których zarejestrowanych było mniej niż 10 osób)

Lp.	Zawód	I półrocze 2014		I półrocze 2013	
		Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
1.	Sprzedawca	316	295	352	332
2.	Robotnik gospodarczy	97	34	126	48
3.	Robotnik budowlany	74	1	78	1
4.	Ślusarz	65	0	55	0
5.	Szwaczka	64	64	84	84

6.	Górnik eksploatacji podziemnej	62	0	72	0
7.	Sprzątaczką biurową	59	59	70	70
8.	Murarz	51	0	63	0
9.	Krawiec	48	48	49	49
10.	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	47	37	61	52
11.	Kucharz	39	29	37	25
12.	Technik ekonomista	37	34	50	46
13.	Cukiernik	33	27	31	22
14.	Fryzjer	29	28	32	32
15.	Magazynier	28	7	22	6
16.	Technik handlowiec	24	18	33	26
17.	Elektromonter (elektryk) zakładowy	24	2	24	2
18.	Technik mechanik	21	4	18	1
19.	Ekonomista	20	15	15	12
20.	Piekarz	20	3	20	5
21.	Salowa	20	20	31	31
22.	Technik informatyk	19	4	15	3
23.	Barman	19	19	19	18
24.	Pedagog	18	17	17	16
25.	Mechanik samochodów osobowych	18	0	21	0
26.	Kucharz małej gastronomii	17	11	21	15
27.	Kierowca samochodu ciężarowego	17	0	23	0
28.	Robotnik drogowy	17	0	9	0
29.	Kelner	16	11	20	16
30.	Pomoc kuchenna	16	16	19	18
31.	Technik administracji	15	13	13	11
32.	Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	14	2	11	1
33.	Mechanik pojazdów samochodowych	14	0	15	0
34.	Stolarz	14	0	9	0
35.	Dozorca	13	8	13	8
36.	Mistrz produkcji w przemyśle elektronicznym	12	0	16	0
37.	Księgowy	12	12	11	11
38.	Technik elektryk	11	0	12	0
39.	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	11	7	17	13
40.	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	11	6	12	8
41.	Ładowacz	11	0	7	0
42.	Telemarketer	10	8	4	3
43.	Tokarz w metalu	10	3	13	3
44.	Sortowacz	10	6	11	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Piekary Śląskie i tablicy T-I/P-1

Spośród 2718 osób bezrobotnych zarejestrowanych w końcu okresu sprawozdawczego aż 919 (33,8% ogółu bezrobotnych) to osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy. Z tego 842 osoby posiadają zawód wyuczony, z kolei 47 osób nie posiada zawodu. W końcu okresu sprawozdawczego zarejestrowanych było 499 kobiet pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, co stanowi aż 54,3% ogółu bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Biorąc pod uwagę liczbę osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, można wyodrębnić grupy zawodów, których udział w ogólnej liczbie osób bezrobotnych jest największy (**Tabela 2**).

Tabela 2. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy (grupy zawodów wg kodu 2 - cyfrowego)

	Grupy zawodów	Kod	Liczba osób	% Ogółu osób bezrobotnych
1.	Sprzedawcy i pokrewni	52	145	5,33%
2.	Pracownicy usług osobistych	51	91	3,35%
3.	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów	75	88	3,24%
4.	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	72	68	2,50%
5.	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	71	61	2,24%
6.	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	93	61	2,24%
7.	Pomoce domowe i sprzątaczk	91	53	1,95%
8.	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	81	36	1,32%
9.	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	41	31	1,14%
10.	Średni personel do spraw biznesu i administracji	33	28	1,03%
11.	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	31	21	0,77%
12.	Elektrycy i elektonicy	74	21	0,77%
13.	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	43	18	0,66%
14.	Kierowcy i operatorzy pojazdów	83	18	0,66%
15.	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	24	16	0,59%
16.	Średni personel do spraw zdrowia	32	15	0,55%
17.	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	26	13	0,48%
18.	Specjaliści nauczania i wychowania	23	10	0,37%

19.	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	21	8	0,29%
20.	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	34	8	0,29%
21.	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	96	8	0,29%
22.	Pracownicy usług ochrony	54	7	0,26%
23.	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	94	7	0,26%
24.	Pracownicy obsługi klienta	42	6	0,22%
25.	Rolnicy produkcji towarowej	61	6	0,22%
26.	Specjaliści do spraw zdrowia	22	5	0,18%
27.	Technicy informatycy	35	5	0,18%
28.	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	73	5	0,18%
29.	Pozostali pracownicy obsługi biura	44	4	0,15%
30.	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	53	4	0,15%
31.	Monterzy	82	2	0,07%
32.	Średni personel do spraw zdrowia	12	1	0,04%
33.	Leśnicy i rybacy	62	1	0,04%
34.	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	92	1	0,04%

Zródło: Opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Piekary Śląskie i tablicy T-I/P-1

II. 2. Bezrobotni zarejestrowani w I-półroczu 2014 roku wg zawodów

W I-półroczu 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Piekarach Śląskich zarejestrowało się 1769 osób bezrobotnych, w tym 936 kobiet.

Znaczna część nowo rejestrujących się osób nie posiada zawodu wyuczonego – 324 osoby, co stanowi 18,3% ogółu. Wśród wszystkich zarejestrowanych osób w I-półroczu 2014 roku 1445 osób bezrobotnych (81,7% ogółu bezrobotnych) posiadała zawód wyuczony.

Biorąc pod uwagę duże grupy zawodowe (kod 2-cyfrowy) można dostrzec, iż najwięcej osób zarejestrowało się w grupie zawodowej sprzedawcy i pokrewni.

Tabela 3. Wykaz dużych grup zawodowych (grupy zawodów wg kodu 2 -cyfrowego) według liczby osób zarejestrowanych (w tabeli pominięto zawody, w których zarejestrowanych było mniej niż 10 osób)

Lp.	Grupy zawodowe	Kod	I półrocze 2014		I półrocze 2013	
			Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
1.	Sprzedawcy i pokrewni	52	247	218	227	200
2.	Pracownicy usług osobistych	51	153	98	166	92

3.	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	75	124	82	89	50
4.	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	72	90	5	111	4
5.	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	93	77	4	72	6
6.	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	31	75	12	74	14
7.	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	71	67	1	87	1
8.	Średni personel do spraw biznesu i administracji	33	65	52	74	56
9.	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	24	51	36	53	34
10.	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	21	48	26	37	16
11.	Pomoce domowe i sprzątaczk	91	45	42	46	41
12.	Elektrycy i elektronicy	74	37	2	34	1
13.	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	81	37	2	50	1
14.	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	26	35	21	36	24
15.	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	43	35	18	33	14
16.	Średni personel do spraw zdrowia	32	32	23	29	23
17.	Specjaliści nauczania i wychowania	23	30	27	28	27
18.	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	41	23	20	36	30
19.	Kierowcy i operatorzy pojazdów	83	23	0	38	1
20.	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	34	21	17	21	18
21.	Technicy informatycy	35	19	0	21	3
22.	Pracownicy obsługi klienta	42	15	9	25	24
23.	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	73	14	5	11	5
24.	Specjaliści do spraw zdrowia	22	12	10	19	15
25.	Pracownicy usług ochrony	54	12	2	16	2
26.	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	25	11	3	3	0
27.	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	94	10	9	12	11

28.	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	96	10	7	13	5
-----	--	----	----	---	----	---

Źródło: Opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Piekary Śląskie i tablicy T-I/P-2

Biorąc pod uwagę elementarne grupy zawodowe (kod 4 cyfrowy) zauważa się, iż najwięcej osób zarejestrowało się w grupie zawodowej sprzedawcy sklepowi (ekspedienci).

Tabela 4. Wykaz elementarnych grup zawodowych (grupy zawodów wg kodu 4 -cyfrowego) według liczby osób zarejestrowanych (w tabeli pominięto zawody w których rejestrowało się mniej niż 10 osób)

Lp.	Grupy zawodowe	Kod	I półrocze 2014		I półrocze 2013	
			Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
1.	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	5223	214	190	202	178
2.	Gospodarze budynków	5153	43	12	80	30
3.	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	9112	42	39	44	39
4.	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	7512	40	21	28	12
5.	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	9313	40	0	37	0
6.	Fryzjerzy	5141	37	36	24	23
7.	Ślusarze i pokrewni	7222	36	1	35	0
8.	Kucharze	5120	35	20	25	11
9.	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	7533	33	33	13	13
10.	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	3314	32	29	43	38
11.	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	8111	30	0	38	0
12.	Murarze i pokrewni	7112	27	0	41	0
13.	Mechanicy pojazdów samochodowych	7231	25	0	37	0
14.	Elektromechanicy i elektromonterzy	7412	25	1	28	1
15.	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	7531	25	25	20	20
16.	Technicy mechanicy	3115	24	4	22	2
17.	Pracownicy obsługi biurowej	4110	22	19	36	30
18.	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	2422	20	11	22	15
19.	Magazynierzy i pokrewni	4321	20	7	17	3
20.	Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	3512	18	0	19	2

21.	Dietetycy i żywieniowcy	3220	17	11	12	7
22.	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	2351	15	15	18	18
23.	Kelnerzy	5131	15	9	15	11
24.	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	2421	14	11	7	5
25.	Technicy elektrycy	3113	13	0	9	0
26.	Kosmetyczki i pokrewni	5142	13	13	8	8
27.	Architekci	2161	12	10	1	1
28.	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	3343	12	11	7	6
29.	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	9312	12	0	10	0
30.	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	2330	11	8	4	3
31.	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	5230	11	11	4	4
32.	Pracownicy ochrony osób i mienia	5413	11	2	16	2
33.	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	7511	11	3	18	3
34.	Stolarze meblowi i pokrewni	7522	11	0	6	0
35.	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	9333	11	1	10	0
36.	Ekonomiści	2631	10	5	15	13
37.	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	7233	10	2	16	3
38.	Pomoce kuchenne	9412	10	9	12	11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Piekary Śląskie i tablicy T-I/P-2

W grupie nowo rejestrujących się osób bezrobotnych 222 osoby (co stanowi 12,5% ogółu osób bezrobotnych) to osoby bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Większość w grupie osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki to kobiety – 149 kobiet (co stanowi 67,1% ogółu nowo rejestrujących się osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki). 141 osoby bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki posiadały konkretny zawód, natomiast 81 osób nie posiadało zawodu wyuczonego.

Tabela 5. Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki zarejestrowane według grup zawodowych (grupy zawodów wg kodu 4-cyfrowego)

Lp.	Grupy zawodowe	Kod	I półrocze 2014		I półrocze 2013	
			Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
1.	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	5223	19	16	12	12
2.	Fryzjerzy	5141	9	8	6	6
3.	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	3314	8	8	9	9
4.	Kucharze	5120	7	5	3	1
5.	Architekci	2161	6	5	0	0
6.	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	2421	6	6	4	4
7.	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	2422	5	3	5	4
8.	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	7512	5	2	3	2
9.	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	2133	4	3	1	1
10.	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	2619	4	4	2	2
11.	Ratownicy medyczni	3256	4	2	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Piekary Śląskie i tablicy T-I/P-2

Tabela nr 6 przedstawia ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie m. Piekary Śląskie w I-półroczu 2014 roku.

Tabela 6. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie m. Piekary Śląskie w I-półroczu 2014r. (grupy zawodów wg kodu 2-cyfrowego)

Lp.	Grupa zawodowa	Kod	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia ($W_{d,l}^k$)
1.	Leśnicy i rybacy	62	1
2.	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	12	1
3.	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	41	0,5536
4.	Pomoce domowe i sprzątaczk	91	0,5
5.	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	71	0,4485
6.	Pozostali pracownicy obsługi biura	44	0,4444

7.	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	53	0,4444
8.	Elektrycy i elektronicy	74	0,4375
9.	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	94	0,4375
10.	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	81	0,4337
11.	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i	72	0,4198
12.	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i	93	0,4122
13.	Kierowcy i operatorzy pojazdów	83	0,4091
14.	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i	75	0,3929
15.	Sprzedawcy i pokrewni	52	0,3856
16.	Pracownicy usług osobistych	51	0,3856
17.	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	96	0,381
18.	Rolnicy produkcji towarowej	61	0,375
19.	Średni personel do spraw zdrowia	32	0,375
20.	Pracownicy usług ochrony	54	0,3684
21.	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	92	0,3333
22.	Specjaliści do spraw zdrowia	22	0,3333
23.	Średni personel do spraw biznesu i administracji	33	0,3218
24.	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji	43	0,3214
25.	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	26	0,3095
26.	Monterzy	82	0,2857
27.	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i	34	0,2857
28.	Specjaliści nauczania i wychowania	23	0,2778
29.	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	73	0,2778
30.	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	21	0,2759
31.	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	24	0,254
32.	Pracownicy obsługi klienta	42	0,25

33.	Technicy informatycy	35	0,2273
34.	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	31	0,2258
35.	Kierownicy do spraw produkcji i usług	13	0
36.	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach	14	0
37.	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	63	0
38.	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	25	0
39.	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy	11	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Piekary Śląskie i tablicy T-I/P-7

Spośród 244 elementarnych grup zawodowych występujących na rynku pracy w Piekarach Śląskich na koniec okresu sprawozdawczego w 27 grupach wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 100%, jednakże 23 z tych grup to grupy zawodowe, w których zarejestrowano tylko 1 osobę bezrobotną. W przypadku pozostałych 4 grup o maksymalnym wskaźniku długotrwałego bezrobocia, liczba osób bezrobotnych nie przekroczyła 3 osób.

III. Analiza ofert pracy według zawodów

III. 1. Oferty pracy według zawodów

W okresie sprawozdawczym do Powiatowego Urzędu Pracy w Piekarach Śląskich zostały zgłoszone 874 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej. Na koniec okresu sprawozdawczego aktualnych było 155 miejsc pracy oraz miejsc aktywizacji zawodowej.

Spośród wszystkich ofert pracy zgłoszonych w okresie sprawozdawczym do najczęściej występujących można zaliczyć oferty w zawodach wykazanych w tabeli 7.

Tabela 7. Liczba miejsc pracy zgłoszona w I półroczu 2014r. według zawodu (pominięto oferty, w których zgłoszona liczba miejsc pracy była mniejsza niż 5)

Lp.	Nazwa zawodu	Liczba miejsc pracy
1.	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	56
2.	Kierowca autobusu	52

3.	Pozostali listonosze i pokrewni	50
4.	Przedstawiciel handlowy	49
5.	Sprzedawca	46
6.	Szwaczka	38
7.	Kierowca samochodu ciężarowego	35
8.	Robotnik budowlany	30
9.	Specjalista do spraw sprzedaży	27
10.	Technik handlowiec	25
11.	Rozbieracz - wykrawacz	22
12.	Fryzjer	20
13.	Magazynier	17
14.	Sprzątaczką biurową	13
15.	Nauczyciel matematyki	10
16.	Telemarketer	10
17.	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	10
18.	Pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej	10
19.	Sortowacz	10
20.	Monter sieci telekomunikacyjnych	9
21.	Nauczyciel biologii	8
22.	Nauczyciel chemii	8
23.	Nauczyciel fizyki i astronomii	8
24.	Nauczyciel historii	8
25.	Nauczyciel języka niemieckiego	8
26.	Nauczyciel języka polskiego	8
27.	Nauczyciel języka angielskiego w szkole podstawowej	8
28.	Pedagog szkolny	8

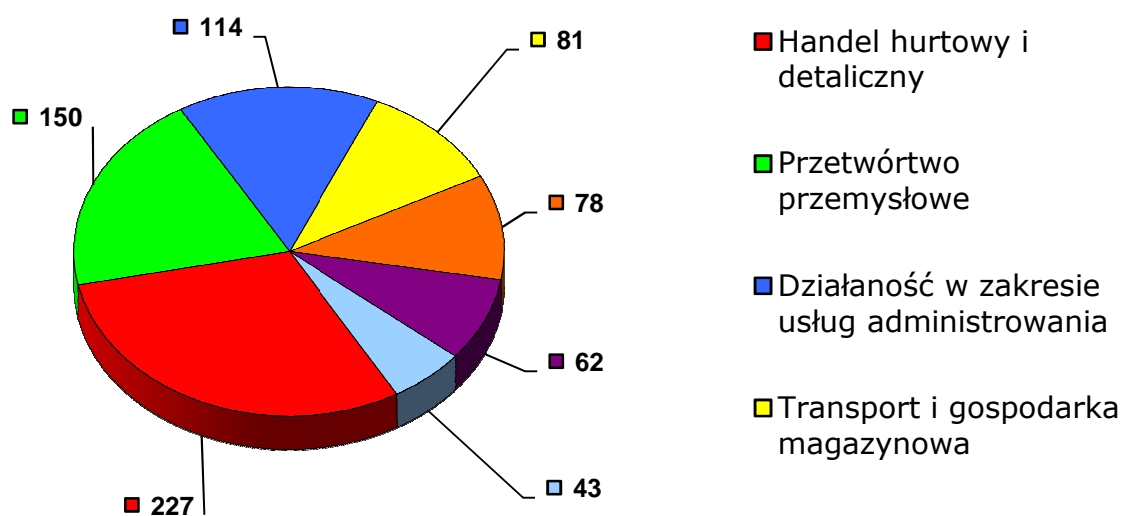
29.	Dekarz	8
30.	Rzeźnik - wędliniarz	8
31.	Pozostali kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	7
32.	Technik prac biurowych	6
33.	Zbrojarz	6
34.	Brukarz	6
35.	Pozostali spawacze i pokrewni	6
36.	Mechanik samochodów ciężarowych	6
37.	Stolarz meblowy	6
38.	Krawiec	6
39.	Pielęgniarka	5
40.	Murarz	5
41.	Pozostałe pomoce i sprzętaczk biurowe, hotelowe i podobne	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Piekary Śląskie i tablicy T-I/P-3

III. 2. Oferty pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności

Z 874 miejsc pracy, które zgłoszono do tut. PUP w I-półroczu 2014r., najwięcej wolnych miejsc zatrudnienia - 86,4% ogółu – zostało zgłoszonych przez pracodawców w sekcjach PKD: Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, Przetwórstwo przemysłowe, Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, Transport i gospodarka magazynowa, Edukacja, Budownictwo, Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.

Wykres 2. Ilość miejsc pracy zgłoszona według sekcji PKD

Źródło: Opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Piekary Śląskie

Mniejsza ilość miejsc pracy – 13,6% ogółu – wpłynęła w sekcjach PKD wykazanych w tabeli 8.

Tabela 8. Ilość miejsc pracy zgłoszona według sekcji PKD

Lp.	Sekcja PKD	Oferty pracy zgłoszone w I-półroczu
1.	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	30
2.	Pozostała działalność usługowa	30
3.	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	19
4.	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	14
5.	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	10
6.	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	5
7.	Informacja i komunikacja	4
8.	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3
9.	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2
10.	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Piekary Śląskie i tablicy T-I/P-9

Nie odnotowano natomiast zgłoszeń wolnych miejsc zatrudnienia w niniejszych sekcjach PKD:

- Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo,
- Górnictwo i wydobywanie,
- Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby,
- Organizacje i zespoły eksterytorialne,
- Działalność nie zidentyfikowana.

Na koniec okresu sprawozdawczego w ewidencji tut. PUP aktualnych było 155 miejsc pracy. Wolne miejsca pracy były przede wszystkim w poniższych sekcjach PKD:

- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (62 miejsca pracy),
- Budownictwo (24 miejsca pracy),
- Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (17 miejsc pracy),
- Działalność profesjonalna naukowa i techniczna (17 miejsc pracy).

IV. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Zgodnie z „Zaleceniami metodycznymi (...)” Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, pod pojęciem analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy rozumieć proces obserwacji zjawisk, dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkoterminowych prognoz, niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania np. systemu szkolenia bezrobotnych.

IV. 1. Zawody deficytowe i nadwyżkowe¹

Zawody nadwyżkowe

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Jeżeli

¹ Podstawowymi źródłami informacji do opracowania raportu są dane statystyczne zgromadzone w Powiatowym Urzędzie Pracy, wynikające z porównania ofert pracy z zawodami wyuczonymi lub wykonywanymi przez osoby zarejestrowane.

wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawiera się w przedziale $W^2 < 0,9$ oznacza to, iż dany zawód jest zawodem nadwyżkowym.

W oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki w I-półroczu 2014 roku w Piekarach Śląskich odnotowano 401 zawodów nadwyżkowych. Aż 364 zawody uzyskały wskaźnik intensywności nadwyżki zero, co oznacza, iż do tut. Urzędu Pracy nie wpłynęły oferty w danym zawodzie.

Do zawodów, na które jest mniejsze zapotrzebowanie na rynku pracy, można zaliczyć m.in.: sprzątaczkę biurową, doradcę klienta, krawiec, dozorca, kelner, logistyk, architekt, fizjoterapeuta, pedagog, radca prawny, socjolog, psycholog, dietetyk, sekretarka, konduktor, hostessa, ogrodnik, rolnik, kamieniarz, betoniarz, posadzkarz, hydraulik, kowal, frezer, sprzedawca, dziewiarz, tkacz, szczotkarz, ubojowy, tapicer, wagowy, woźny, barman, listonosz, lekarz, geograf, chemik, cukiernik.

Zawody zrównoważone

Do **zawodów zrównoważonych** zalicza się zawody wykazujące równowagę na rynku pracy. W tut. PUP odnotowano zawody, których wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1. Są to m.in. takie zawody jak: doradca finansowy, funkcjonariusz służby ochrony, szef kuchni (kuchmistrz), kosmetyczka, wydawca posiłków/bufetowy, tokarz w metalu, drukarz, elektromechanik pojazdów samochodowych, operator ładowarki, pomocnik piekarza.

Zawody deficytowe

W okresie sprawozdawczym odnotowano również zawody o wskaźniku intensywności nadwyżki (deficytu) większym niż 1,1. Oznacza to, iż są to **zawody deficytowe**, na które występuje na rynku pracy zapotrzebowanie wyższe od liczby osób poszukujących zatrudnienia w tym zawodzie.

W I-półroczu 2014 roku w tut. PUP odnotowano 95 zawodów deficytowych, są to m.in.: przedstawiciel handlowy, specjalista do spraw sprzedaży, monter sieci telekomunikacyjnych, nauczyciel chemii, nauczyciel historii, nauczyciel języka niemieckiego, pedagog szkolny, stolarz meblowy, rozbieracz – wykrawacz, sortowacz, dekarz, operator

² W - wskaźnik intensywności deficytu lub nadwyżki zawodu (iloraz średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie zgłoszonych w danym roku do średniej miesięcznej napływu bezrobotnych w danym zawodzie w takim samym okresie)

maszyn drogowych, kierowca samochodu ciężarowego, kierownik budowy, zbrojarz, cieśla, pielęgniarz, telemarketer, szwaczka, brukarz, magazynier, operator koparko-ładowarki, rzeźnik-wędliniarz.

Wśród w/w zawodów deficytowych 65 wykazało maksymalną wartość wskaźnika intensywności, co oznacza, że w okresie objętym raportem do PUP w Piekarach Śląskich zgłoszono oferty pracy w tych zawodach, lecz w ewidencji nie figurowały osoby, które mogłyby ze względu na swoje kwalifikacje wykonywać dany zawód. Do tych zawodów należą m.in. takie zawody jak: kosmetolog, lekarz dentysta, protetyk słuchu, sekretarka medyczna, florysta, organizator usług cateringowych, kosmetolog, lekarz dentysta, technik technologii szkła, recepcjonista, fryzjer zwierząt (groomer), sztukator, monter/składacz okien, lakiernik, kierowca autobusu, operator sprzętu ciężkiego, kolporter, operator wtryskarki.

IV. 2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych /grupy zawodów

Analizując grupy zawodów wg kodu czterocyfrowego pod względem wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zauważa się, że wśród 244 grup zawodów przeważają zawody nadwyżkowe tj. 188 grup zawodów.

Z rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wynika, iż w dość niekorzystnej sytuacji są zawody z grup, dla których wskaźnik intensywności nadwyżki jest bliski zero. Są to m.in.: ślusarze i pokrewni, pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani, technicy budownictwa, zaopatrzeniowcy, ogrodnicy, lakiernicy, murarze i pokrewni, gospodarze budynków, pomoce kuchenne, kasjerzy bankowi i pokrewni.

140 grup zawodów (wg kodu czterocyfrowego) osiągnęło wskaźnik intensywności zero. Wśród nich znalazły się m.in. następujące grupy: barmani, kartografowie i geodeci, matematycy, statystycy i pokrewni, ratownicy medyczni, tapicerzy i pokrewni, adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy, lekarze bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, mechanicy precyzyjni, recepcjoniści hotelowi, sekretarki (ogólne), technicy leśnictwa, technicy analityki medycznej, technicy rolnictwa i pokrewni, technicy technologii żywności, technicy archiwistki i pokrewni, technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni, technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni, agenci ubezpieczeniowi, agenci sprzedaży bezpośredniej, chemicy, biolodzy i pokrewni, bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją, dietetycy i żywieniowcy, diagnosty laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, fizjoterapeuci, filolodzy i tłumacze, filozofowie, historycy i politolodzy, kierownicy biura, kierownicy do spraw logistyki i pokrewni, kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży,

mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym, windykatrzy i pokrewni, wizytatorzy i specjaliści metod nauczania, ekonomiści, blacharze, elektrycy budowlani i pokrewni, planiści produkcyjni, inżynierowie elektrycy, inżynierowie mechanicy, intrologatorzy i pokrewni, inżynierowie chemicy i pokrewni, instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej, inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji, inżynierowie górnictwa, metalurgii i pokrewni, inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani, fotografowie, formierze odlewniczy i pokrewni, formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła, hodowcy drobiu, konduktorzy i pokrewni, konstruktorzy i krojczowie odzieży, kowale i operatorzy pras kuźniczych, kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy, konsultanci i inni pracownicy biur podróży, kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani, monterzy linii elektrycznych, robotnicy leśni i pokrewni, robotnicy obróbki kamienia, rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej, robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych, robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe, robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani, optycy okularowi, opiekunowie dziecięcy.

Grupy zawodów wykazujące równowagę na lokalnym rynku pracy to m.in.: recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych), inżynierowie budownictwa, inżynierowie inżynierii środowiska, doradcy finansowi i inwestycyjni, robotnicy budowy dróg i pokrewni, pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani, ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni, funkcjonariusze służby więziennej, tynkarze i pokrewni, wydawcy posiłków.

W okresie sprawozdawczym odnotowano także grupy zawodów o wskaźniku intensywności większym niż 1,1. Są to m.in.: spawacze i pokrewni, szwaczki, hafciarki i pokrewni, pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej, kierownicy do spraw budownictwa, robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani, technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani, pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center), kierowcy operatorzy wózków jezdniowych, masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni, betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni, specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi, kierowcy samochodów ciężarowych, dekarze, nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego), nauczyciele szkół podstawowych, specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani, operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych, specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych), pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej

niesklasyfikowani, robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani, listonosze i pokrewni, monterzy i serwisanci sieci instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych, przedstawiciele handlowi.

Maksymalny wskaźnik intensywności wykazało 20 grup zawodowych są to m.in.: lektorzy języków obcych, lekarze dentyści bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, sekretarze medyczni i pokrewni, technicy medyczni i dentystyczni, kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym, kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani, analitycy finansowi, operatorzy wprowadzania danych, opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami, specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani, brakarze wyrobów przemysłowych, asystenci dentystyczni, szklarze, maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni, kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów, monterzy sprzętu elektronicznego, monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani, operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych, operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali, operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych, operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani.

Tabela 9. Ranking zawodów nadwyżkowych³

Lp.	Zawody nadwyżkowe	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1.	Robotnik budowlany	0,75
2.	Technik elektronik	0,6667
3.	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,6667
4.	Księgowy	0,6
5.	Sprzątaczką biurową	0,5652
6.	Fryzjer	0,5405
7.	Technik farmaceutyczny	0,5
8.	Technik masażysta	0,5
9.	Doradca klienta	0,5
10.	Ogrodnik terenów zieleni	0,5

³ W tabeli nie uwzględniono zawodów nadwyżkowych o maksymalnym wskaźniku nadwyżki oraz zawodów tzw. „pozostałych”, czyli takich, których 2 ostatnie cyfry w kodzie zawodu wynoszą 9 i 0

11.	Kierowca samochodu osobowego	0,5
12.	Prasowaczka ręczna	0,5
13.	Grafik komputerowy multimedialny	0,3333
14.	Zaopatrzeniowiec	0,3333
15.	Malarz budowlany	0,3333
16.	Lakiernik samochodowy	0,3333
17.	Mechanik samochodów osobowych	0,3333
18.	Mechanik pojazdów samochodowych	0,3
19.	Krawiec	0,2609
20.	Dozorca	0,25
21.	Sprzedawca	0,2335
22.	Kelner	0,2
23.	Kasjer handlowy	0,2
24.	Murarz	0,1852
25.	Technik elektryk	0,1538
26.	Kucharz	0,1429
27.	Piekarz	0,1429
28.	Stolarz	0,1111
29.	Pomoc kuchenna	0,1
30.	Robotnik gospodarczy	0,093

Źródło: Opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Piekary Śląskie i tablicy T-I/P-4

Tabela 10. Ranking zawodów deficytowych

Lp.	Zawody nadwyżkowe	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1.	Przedstawiciel handlowy	16,3333
2.	Specjalista do spraw sprzedaży	9
3.	Monter sieci telekomunikacyjnych	9
4.	Nauczyciel chemii	8
5.	Nauczyciel historii	8
6.	Nauczyciel języka niemieckiego	8
7.	Pedagog szkolny	8
8.	Stolarz meblowy	6
9.	Rozbieracz - wykrawacz	5,5
10.	Sortowacz	5
11.	Dekarz	4
12.	Operator maszyn drogowych	4
13.	Kierowca samochodu ciężarowego	3,8889
14.	Kierownik budowy	3
15.	Zbrojarz	3
16.	Cieśla	3
17.	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	2
18.	Monter instalacji gazowych	2
19.	Operator koparko - ładowarki	2
20.	Kierowca samochodu dostawczego	2
21.	Kierowca operator wózków jezdniowych	2
22.	Technik handlowiec	1,5625
23.	Rzeźnik - wędliniarz	1,3333
24.	Pielęgniarka	1,25

25.	Telemarketer	1,25
26.	Szwaczka	1,2258
27.	Brukarz	1,2
28.	Magazynier	1,1333

Źródło: Opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Piekary Śląskie i tablicy T-I/P-4

V. Podsumowanie

Dane zawarte w „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” nie odzwierciedlają rzeczywistej sytuacji na lokalnym rynku pracy. Wynika to z faktu, iż obecnie dynamicznie zmieniający się rynek pracy nie sprzyja specjalizacji lecz krótkookresowemu zatrudnieniu na różnych stanowiskach.

Należy pamiętać, iż osoby posiadające taki sam zawód mają w rzeczywistości bardzo różne szanse na podjęcie pracy. Posiadanie przez bezrobotnego konkretnego zawodu, na który jest największe zapotrzebowanie na rynku pracy nie oznacza szybkiej szansy znalezienia pracy, gdyż jest to uwarunkowane zróżnicowanymi umiejętnościami, predyspozycjami osobistymi, wiedzą i stażem pracy.

Wiele osób bezrobotnych posiada atrakcyjny na rynku pracy zawód wyuczony, jednakże bez doświadczenia zawodowego i koniecznych uprawnień, co może obniżać ich możliwości znalezienia zatrudnienia i prowadzi do tego, że podejmują pracę na stanowiskach niesatysfakcjonujących zarówno pod względem finansowym jak i prestiżowym. Osoby te mają jednakże większe szanse na zdobycie pracy i ponoszą mniejsze ryzyko jej utraty.

Należy podkreślić, iż dużym problemem na lokalnym rynku pracy jest wysoki wskaźnik długotrwałego bezrobocia, który powoduje nasilone zjawisko dezaktualizacji kwalifikacji osób bezrobotnych, co w efekcie utrudnia ich powrót na rynek pracy. Wpływ na wielkość zatrudnienia ma także sezonowość prac i usług.

Na podstawie opracowanego „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” można wyciągnąć następujące wnioski:

1. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w tut. PUP w końcu okresu sprawozdawczego wynosiła 2718 osób, co oznacza stopę bezrobocia na poziomie 14,9%.
2. Pod koniec okresu sprawozdawczego najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych było w zawodach: sprzedawca, robotnik gospodarczy, robotnik budowlany, ślusarz, szwaczka, górnik eksploatacji podziemnej, sprzątaczką biurową, murarz, krawiec, pozostali

- pracownicy obsługi biurowej, kucharz, technik ekonomista.
3. 33,8% ogółu osób zarejestrowanych w tut. PUP stanowiły osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy.
 4. W Piekarach Śląskich można zaobserwować większą skalę bezrobocia wśród kobiet niż mężczyzn. W końcu okresu sprawozdawczego w tut. Urzędzie zarejestrowanych było 1499 kobiet tj. 55,15% ogółu osób bezrobotnych.
 5. Z przeprowadzonej analizy wynika, iż lokalny rynek pracy jest zróżnicowany. Niemniej jednak częściej występują na tut. rynku pracy zawody nadwyżkowe.
 6. Zawód sprzedawcy jest zawodem odznaczającym się największą liczbą zarejestrowanych osób bezrobotnych (316 osób), dużym napływem (197 osób) oraz znaczną ilością złożonych ofert pracy (46 ofert).
 7. Do zawodów nadwyżkowych można zaliczyć zawody tj.: sprzątaczką biurową, doradcę klienta, krawiec, dozorca, kelner, logistyk, architekt, fizjoterapeuta, pedagog, radca prawny, socjolog, psycholog, dietetyk, sekretarka, konduktor, hostessa, ogrodnik, rolnik, kamieniarz, betoniarz, posadzkarz, hydraulik, kowal, frezer, sprzedawca, dziewiarz, tkacz, szczotkarz, ubojowy, tapicer, wagowy, woźny, barman, listonosz, geograf, chemik, cukiernik.
 8. Zawody zrównoważone występujące na lokalnym rynku pracy to m.in.: doradca finansowy, funkcjonariusz służby ochrony, szef kuchni (kuchmistrz), kosmetyczka, wydawca posiłków/bufetowy, tokarz w metalu, drukarz, elektromechanik pojazdów samochodowych, operator ładowarki, pomocnik piekarza.
 9. W okresie sprawozdawczym odnotowano także zawody deficytowe, takie jak: przedstawiciel handlowy, specjalista do spraw sprzedaży, monter sieci telekomunikacyjnych, nauczyciel chemii, nauczyciel historii, nauczyciel języka niemieckiego, pedagog szkolny, stolarz meblowy, rozbieracz – wykrawacz, sortowacz, dekarz, operator maszyn drogowych, kierownik budowy, zbrojarz, cieśla, pielęgniarz, telemarketer, brukarz, magazynier, operator koparko-ładowarki, rzeźnik-wędliniarz.